LEHEPAPP

Kuusalu Keskkooli leht
juuni 2020

ÕPETAJATE ERI

Kuusalu Keskkooli õpetajad sügisel 2019. Kõik ei jõudnud pildile.

Milline on hea õpetaja?

Meil kõigil on elus oma õpetajad. Mõned on need, kes seda ametit peavad, mõned need, kes pikemalt meie kõrval käivad, mõned need, kelle kirjutatut me loeme. Mõnikord võib olla õpetajaks keegi, keda me oma silmaga kunagi ei näe.

On öeldud, et elus hakkamasaamiseks peab olema suur annus kohanemisvõimet. Seda kohanemisvõimet on nüüd meil kõigil vaja olnud, ajal, mil kogu haridussüsteem kolis digimaailma.

Seetõttu muutsime lehe nägu ja keskendusime meie kooli teadmiste mesilastaru tänasele ja homsele päevale – meie õpetajatele. Andku soliidsed ja väärikad andeks, seekord tahtsime lähemalt tutvustada neid kolleege, kes alles lühemat aega meie majas toimetavad. Ja kõik nendestki ei jõudnud kiire aja tõttu oma vastustega lugeja ette. Mõni tore erand on ka.

Et teha väike kummardus ka seekordsetele koolilõpetajatele, küsisime, milline peaks olema nende meelest tänase päeva hea õpetaja.

Aravati, et hea õpetaja on selline, kes oskab panna õpilasi ennast kuulama ja endaga kaasa arutlema. Lisaks on hea õpetaja see kellega saab ka tunniväliselt elu ja asjade üle arutleda. Hea õpetaja olevat see, kes oskab oma ainet seletada ka nõrgematele õpilastele ning see, kes oskab asju vaadata ka õpilaste vaatenurgast.

Soovime meile kõigile häid õpetajaid!

Toimetus

Fotod Lehepapis: ERR, Sõnumitooja, Kuusalu Keskkool ja isiklik arhiiv.

Olulisemad teetähised koolis 2019/2020

VELLO SATS, direktor

Millised olid selle kooliaasta kõige meeldejäävamad sündmused?

- Septembris jõudis lõpule aastaid kestnud järjekindel töö uue koolimaja ehitamise ja vanade koolihoonete renoveerimise alal. Toimus ideekonkurss. Reedel, 13. septembril valiti võidutööks Kauss Arhitektuur OÜ projekt "Reede". Kui kõik võidutöös planeeritud tegevused on ellu viidud, on meil lahendatud ruumiprobleem ja õppetöö toimub kaasaegses õpikeskkonnas.

Väga meeldiv oli koostöö arhitektide ja vallaametnikega võidutöö täpsustamisel ja täiendamisel. Kõikide kooli ettepanekute ja soovidega on arvestatud.

- Kooli on tööle tulnud palju andekaid, arukaid, loovaid ja innovaatilisi inimesi.

- Reede, 13. märts - koolid saadetakse distantsõppele. Õpetajate ja õpilaste digipädevus on kindlasti kasvanud tänu sunddistantsõppele.

- 30. märtsil riigihanke „Kuusalu koolihoone osalise lammutamise, ümberehituse ja laiendamisega seotud projekteerimis- ja ehitustööd" väljakuulutamine.

Milliseid eesmärke näed enda ja kooli ees järgmist õppeaastat silmas pidades?

- Kuidas korraldada õppetöö alates 1. septembrist 2020, kui hakatakse õpilaskodu tiiba lammutama ja uut algklasside maja ehitama.

- Distantsõppe kogemuste juurutamine igapäevatöös. Õppekavas leidub õpitulemusi, mida pole põhimõtteliselt võimalik õpetada osaliselt või täielikult virtuaalse keskkonna vahendusel. Distantsõppe kogemustest tuleb õppida ja muuta õppekorraldust, õpikeskkonda ja metoodikat.

- Uue arengukava aastateks 2021- 2026 koostamise lõpuleviimine.

- Kooolivormi elementide kasutuselvõtt 1.- 4. klassides.

- Kuusalu kooli kaasajastamise terviklahenduse elluviimise algatamine ja ajatelje paikapanemine.

Kolm kuud infojuhi elust. Ja mitte ainult.

Seekordne kooliaasta keeras vindi hoopis isemoodi ning koolid ja pered pidid hakkama saama distants-õppega. See nõudis ka digivaldkonna inimestelt koolis suuri pingutusi.

Tegime sel puhul intervjuu kooli infojuhi-haridustehnoloogi Viive Abeliga.

Kuidas oled Kuusalu Keskkooli tööle jõudnud?

Tulin Kuusalu kooli tööle 1994. aastal peale lapsepuhkust.

Mind kutsus tööle endine direktor Aleksander Ardel. Kool vajas õpetajate palgaarvestuseks raamatupidajat. Abikaasa töötas juba varem koolis arvutiõpetajana ja tema kaudu jõudis info minust direktorini. Olen lõpetanud Tartu Ülikooli rakendusmatemaatika eriala ja olin nõus raamatupidaja tööga. Sel ajal oli koolis arvuteid vähe ja internetiühendus toimis modemi kaudu.

2000. aastaks olukord muutus kardinaalselt: arvutipark kasvas kiiresti ja tuli üles ehitada toimiv majasisene arvutivõrk. Sellest aastast olen infojuht ning 2007. aastal saime kooli ka infotehnoloogi, kes hooldab kooli arvutiparki.

Mida kujutab endast infojuhi töö?

Infojuhi töö on mitmetahuline. Toon mõned näited oma töö-ülesannetest:

Infojuht

- juhib IT-ga seotud kooli arendusprojekte;
- teeb ettepanekuid kooli IT-eelarve koostamisel ja jälgib selle täitmist;
- nõustab kooli töötajaid uue IT kasutuselevõtul;
- korraldab ja viib läbi õpetajate IKT kasutamise metoodika-alaseid koolitusi;
- on kooli õppe- ja infosüsteemide (eKool, EHIS jt) haldur;
- pakub tuge õppe- ja infosüsteemi kasutamise osas;
- koordineerib arvutiklassi ja kooli digivahendite kasutamist;
- jäädvustab erinevaid koolisündmusi foto- ja filmimaterjaliga;
- kogub ja avaldab kooli veebilehel ja Facebookis avalikuks kasutamiseks mõeldud materjali.
- esindab kooli e-õppe valdkonda puudutavates küsimustes.

2018. aastast on minu ametinimetus **infojuht-haridustehnoloog** ja peamine ülesanne on koordineerida digiõppe alast tegevust koolis, leides uusi innovaatilisi lahendusi, arendades, nõustades ja toetades kooli personali ning õppijaid digiajastu vahendite ja võimaluste kasutamisel õppeprotsessis. Lisaks on mulle jäänud ka kõik eelnevalt toodud ülesanded.

Milliseks hindad meie õpilaste digipädevusi ja kas erinevused aastakäiguti ka kuidagi välja tulevad?

Õpilaste digioskused on „seinast seina“, ka õpilaste kodust saadud digikogemused on erinevad. Igas klassis on õpilasi, keda arvutiga seonduv üldse ei huvita. Samas nutimaailm on tunginud õpilaste igapäevaellu ja see huvi digi vastu tuleb targasti ära kasutada. Meie ülesanne on anda õpilastele eluks vajalikud digioskused koolist kaasa: on ju digipädevus üks riikliku õppekava üldpädevusi.

Koroonakriis pani kogu õppiva kogukonna suutlikkuse proovile - millised on olulised tähelepanekud sellest perioodist Sinu jaoks ja millega tuleks igal õppijal arvestada?

Kriis tabas meid kui välk selgest taevast: väga lühikese ajaga tuli palju asju ümber mõtestada ja uusi otsuseid vastu võtta. Kuidas anda edasi kogu õppeinfo ligi 670 õpilasele, kuidas saada õpilastelt tagasisidet, kas kõigil on kodus piisavalt võimalusi kaugõppeks? Need ja veel kümned küsimused ootasid kiiret lahendamist. Laenutasime välja arvutiklassi sülearvutid, et kõigil lastel oleks võimalik kodus õppida. Oluline oli sisse seada kindel päevaplaan, et jääks aega nii õppimiseks, söömiseks kui lihtsalt puhkamiseks. Olen väga tänulik kogu kooliperele ja lapsevanematele, kes aitasid meil sel raskel ajal toime tulla.

Viive Abel. Joonistas Ada Maria Lee.

Õppeinfo edastamiseks on meil eKool, mille kasutamine kasvas kordades. Li-saks õpikutele ja töövihikutele võtsime aktiivselt kasutusse Õpi-ku keskkonna, kus õpilased said endale sobivas tempos teemad sel-geks teha ja oma teadmisi kontrol-lida. Kõikidele aga ei sobinud iseseisev õppimine ja palju kodust abi vajasid just nooremad õpilased. Lapsed ootasid väga ka otsest kontakti oma õpetajaga, kasvõi arvutiekraani kaudu, sest teisiti polnud võimalik. Kiirkorras võtsime kasutusele koosolekutarkvarad, et lastele videotunde teha. Õpetajad ja õpilased õppisid koos uute vahendite kasutamist. Üheskoos katsetasime erinevaid keskkondi, et õppimine ja õpetamine läheks ladusamalt. Kriis õpetas õpilastele kindlasti iseseisva õppimise oskust, oma aja planeerimist ja teistega arvestamist. Õpetajad õppisid üksteiselt uut moodi õpetamist, tehes koostööd teiste õpetajatega ja lapsevanematega.

Tänu kriisile ei ole kool enam sama mis enne 13. märtsi. Juba plaanime sügisest lisaks traditsioonilisele õppele ka teisi õpetamise vorme. Nägime, et teatud juhtudel on kaugõpe end positiivselt tõestanud ja miks mitte seda kogemust kasutada ka edaspidi.

Mida oled ise juurde õppinud?

Sain palju abi kohe kriisi alguspäevadel Eesti haridustehnoloogide käivitatud videoseminaridest, kus tutvustati erinevaid kaugõpet toetavaid lahendusi. Haridustehnoloogid lõid populaarse Facebooki kommuuni „Koduõpe tehnoloogia abil“, kust sai kiirelt vastused oma küsimustele. Igapäevased videokoosolekud kriisiperioodil õpetasid oma aja planeerimist ning keskendumist olulisemale. Õppisin ka paremini tundma meie inimesi, olles toeks erinevate probleemide lahendamisel.

Tunnen, et kriis lähendas kogu koolipere, olles hoolivamad ja mõistvamad üksteise suhte

Noorenev Kuusalu Keskkool

Kuusalu Keskkooli on jõudnud viimastel aastatel hulk uusi õpetajaid, kellega seekord ka lähemat tutvust teeme.

Küsisime:

1. Mälestus koolipõlvest?

2. Lemmikkangelane või eeskuju?

3. Kuidas jälle kooli jõudsid?

4. Sinu töö põhisõnum?

5. Kauaks kooli jääd?

6. Mida ütleksid lapsele, kes ennast kooliks ette valmistab?

BIRGIT NURMIK, kooli tugikeskuse juht, eripedagoog

1. Mäletan väga selgelt ja meenutan sooja südamega oma esimest klassijuhatajat. Tänu temale tekkis koolirõõm, mis häälestas mind terveks kooliteeks positiivselt.

2. Minu lemmiktegelane on lapsepõlvest on Pipi- vaba ja sõltumatu ja parajalt krutskeid täis.

3. Jõudsin uuesti kooli tänu kutsumusele, tundele et soovin midagi tagasi anda.

4. Soovin aidata luua toimivat tugisüsteemi, mis aitaks nii õpilasi kui ka õpetajaid. Midagi mis annaks nendel hetkedel kui tunned, et enam ei jaksa.

5. Loodan, et minu teekond koolis on piisavalt pikk, et õppida kõik mida see keskkond annab.

6. Kool on väga tore koht, kus leida sõpru, õppida tarkusi ja saada vajalik ettevalmistus järgnevates eluetappides hakkama saamiseks. Tõenäoliselt kõige toredam aeg sinu elust on kooliaeg!

HELERI PAISTE, klassiõpetaja

1. Mul on kooliajast palju toredaid mälestusi!

Mina lasteaias ei käinud ja kooli-minek oli põnev, aga natuke hir-mutav ka - suur maja, võõrad lapsed, õpetajad ... Esimesse klassi minnes kinkis klassijuhataja igale õpilasele ühe oma aia õuna. Mälestustes on see siiani suur, kuldne ja maailma parim. Mäletan põhikoolist ajaloo õpetajat, kes reisidel ilusaid fotosid tegi ja alati põnevaid asju tõi ning tunniteemad nendega põnevaks muutis. Näiteks Indiat õppisime viirukilõhnalises klassis ja Hiina tunnis klõbistasime riisipulkadega.

Ja loomulikult olid mul maailma parimad klassijuhatajad ja klassikaaslased!

2. Mind inspireerivad huvitavad ja tublid inimesed! Mul on palju eeskujusid, alustades minu vanaemast ja lõpetades mõne õpilase või kolleegiga.

Kooliajal oli mul palju toredaid õpetajaid ja küllap seepärast ma täna ka koolis töötan.

3. Olin juba paar aastat koolis tunde asendamas ja loovusringi juhendamas käinud. Augustis helistas mulle kooli direktor ja tegi ettepaneku kooli tulla ja alustada tööd klassiõpetajana. Mõeldud, tehtud! Olen väga rahul oma otsusega ja tänulik võimaluse eest!

4.Kulbiga tarkust pähe ei panda ja jõu või kurjaga kedagi targaks ei tee! Minu roll on olla igale õpilasele toeks ja suunajaks. Õppima õppimine on väga tähtis ja õpetaja ülesanne on aidata igal lapsel leida just see tema jaoks õige viis. Kõik lapsed on uudishimulikud ja tahavad õppida! Ühel läheb see kiiremini, teisel aeglasemalt ja sellega tuleb arvestada.

5. Ma alles tulin! Plaan on olla nii kaua kui silmad säravad ja tööst rõõmu tunnen!

6. Puhka ja mängi, sügiseni on kolm kuud! Ole uudishimulik ja valmis iga päev uusi asju õppima! Ära karda eksida, sest vigadest õpitakse. Küsi abi, sest koos on lihtsam. Koolis on tore!

ILVARD EERIKSOO, kehalise kasvatuse õpetaja

1. Kuna minu koolitee möödus algklassid Haljala Keskkoolis, põhikooli osa Loksa 1. Keskkoolis ja keskkooli osa Kuusalu Keskkoolis, siis on mälestusi ja koolikaaslasi päris palju. Parimad hetked olid ikka kooli esindamised erinevatel võistlustel.

2. Ühte kindlat kangelast pole olnud, muutub ajas ja olukorras.

3. Tulin korraks asendama.

4. Terves kehas terve vaim!

5. Raske küsimus, proovime sügisel veel ühe aasta ja küsige järgmine kevadel uuesti!

6. Kooli tullakse õppima, seega pole vaja stressata kui enne 1. septembrit midagi veel hästi välja ei tule.

KAJA RIIBERG, loodusõpetuse ja geograafia õpetaja, Noored Kooli 13.lend

1. On palju pildikesi varasest koolieast, mis tulevad siiani silme ette - esimene koolipäev aktusega; mõtisklused pikal kooliteel; pinginaabrid ja sõbrad; mis vahetunnis juhtus; ekskursioon; uued lemmikainete õpikud; esinemised; päevikus on märkus; olin täna korrapidaja; klassiõhtu vahvlid ja kiluvõileivad...

2. Ma avastan neid aina juurde, hiljuti olen nii mõelnud loodusemehest Fred Jüssist, ajuteadlasest Jaan Arust ja lasteraamatu kangelasest Vahtramäe Emilist.

3. Õpetajatöö on minu jaoks alati olnud üks nö päris töödest, mis eristub ja loeb. Soovisin aktiivset tööd kodukandis, kus saan oma seniseid kogemusi ja huvialasid kasutada.

4. Minu soov on, et õpilased märkaksid loodust ja näeksid selles väärtust, et nad oskaksid teha tervemaid valikuid ja paremaid otsuseid.

5. Nii kauaks, kui tunnen, et minus jagub lahkust ning jaksan oma ainest vaimustuda.

6. Sina oled uudishimulik ning maailm on imeline ja huvitav, kool aitab sul seda avastada.

KRISLIN RAIK, koolipsühholoog; psühholoogia, eesti ja inglise keele õpetaja

1. Esimeses klassis oli minu jaoks Saaremaalt suurlinna kolimine suur šokk ning esimesed koolinädalad pisaraterohked. Minu esimese klassi päeviku esimesed kiitused on tunnis osalemiste eest.

2. Mida loovam ja pühendunum, seda inspireerivam minu jaoks. Mulle on kõige tihedamini eeskujuks minu kõige lähedasemad inimesed, aga inspireerun palju ka meie kooli õpetajatest ja lastest, kes oskavad elus ilu üles leida.

3. Psühholoogiaõpingute ajal sain paremini aru, et haridus on minu teema. Olen sellest ajast saati olnud valdkonnaga üht- või teistpidi seotud, aga päriselt koolis töötamine on muidugi neist kõige väärtuslikum kogemus. Kuusalu kooli sattusin paljuski läbi juhuste ja õnnelike kokkusattumuste.

4. Kuula südamega!

5. Mulle koolis meeldib! See on täiesti omamoodi ökosüsteem.

Haridusega jään seotuks kindlasti, aga tõenäoliselt vahetan veel oma rolli selles.

6. Kui tahad, et koolis läheks hästi, siis hoia uudishimu alati koolis kaasas. Kui mõni päev tunned, et uudishimu pole, siis saad selle ise välja võluda, kui küsid õpitava kohta palju küsimusi!

LUCINÉ ALAVERDIAN, matemaatika õpetaja, Noored Kooli 12. lend

1. Õpetaja, kes alati imestas ning kontrollis üle minu oskusi sh ka klassi ees - kas ma tõesti tegin töid ise (nt kirjandid, keele reeglid, joonistused), kuna õppisin enda jaoks võõrkeeles ning sain teistest paremad.

2. Elizabeth Bennet.

3. Liitusin Noored Kooli programmiga.

4. Minu unistuseks on see, et koolides lapsed tunneksid, et nende võimed ja võimalused on piiramatud - kõik sõltub nende töökusest ning oma teekonna leidmisest.

5. Seni, kui tunnen, et arenen õpetajana olles.

6. Tunne rõõmu, et peatselt algab uus ja ahvatlev teekond teadmiste poole!

MAARJA KOOVIT, eesti keele ja kirjanduse õpetaja, Noored Kooli 13. lend

1. Olen sündinud 26.11.1988 Tallinnas, kus elasin 5. klassi alguseni. Kooliteed alustasin Tallinna 32. keskkoolis, 5.-9. klassis käisin Püünsi põhikoolis ja keskkoolis Tallinna 21. koolis. Peale kesk-kooli asusin hoogsalt õppima õigusteadust Tartu Ülikoolis, ent avastasin peagi, et minu tugevused peituvad mujal. Otsustasin bakalaureuseõpinguid jätkata hoopis Eesti Kunstiakadeemia kunstiteaduse instituudis. Erasmuse programmiga õppisin pool aastat ka Kielis Saksamaal. Niipea, kui ülikooli lõpetasin, kolisin aastaks Mehhiko pealinna Mexico Citysse, kus sain tunda tõelist suurlinnaelu!

Olen õppimise kõrvalt töötanud kohvikus, smuutibaaris ja teepoes ning hiljem vabakutselise modellina ja sotsiaalmeedia turundajana.

Kuusalu keskkooli tulin õpetama tänu Noored Kooli programmmile, mille toel parasjagu õpetajaks õpin. Vabal ajal - kui seda on! - fännan koomikseid, loen raamatuid ja mängin telekavõi arvutimänge. Mul puudub sportlik võistlushimu, mistõttu minu lemmikspordiala on juba aastast 2012 jooga!

5. või 6. klassis osalesin Päästeameti loominguvõistlusel. Kevadise koolipäeva vahetunnis ronisime klassiõdedega koolihoovis kividel kui märkasin, et meie poole tuleb direktor. Esialgu ehmusime, aga kui ta mind nimepidi kutsus ja teatas, et minu töö võitis 1. koha, siis oli üllatus suur! Eelkõige imestasin, et direktor minu nime teab. Võit tundus selle kõrval tühine! :)

2. Lapsepõlvelemmik oli jaapani anime-kangelanna Sailor Moon, täna imetlen enda ainedidaktikut Tallinna Ülikoolis. Inimesed, kes teevad enda tööd suure kire ja põhjalike teadmistega, on inspireerivad!

3. Otsustasin 2019. aasta jaanuaris proovida, kas pääsen Noored Kooli programmi. Mida raskemaks kandideerimisvoorud muutusid, seda enam süvenes minus soov olla õpetaja. Siin ma olen - aasta hiljem ei ainsamatki kahtlusenooti!

4. Enne esimest õpetaja-aastat panin märkmikusse suurelt kirja sõna KOOLIRÕÕM. Kuidas seda äratada, ei ole mulle veel päris selge. Kel see aga olemas, on õigel teel!

5. Kuni see amet pakub mulle väljakutset ja arenemisvõimalusi. Vaadates enda kolleege võib see tähendada, et pensionieani! :)

6. Head avastamisrõõmu ja pea meeles olla lahke nii enda kui teiste vastu.

MARI PAENURM, väikeklass; meediaõpetus, kirjandus; jalgrattaõppe, koolipeenra, taimekasvatuse ja koolilehe projektide vedaja

1. Käisin kolmes keskkoolis – Tallinnas, Viljandis ja Pärnus. Mälestusi on omajagu. Hea õpetaja võib olla oluline inimene kogu eluks.

Põhikoolist mäletan - kui salmik ringi käis ja mul oli seal ka küsimus selle kohta, et mida arvad meie klassist, vastas Marek, et talle meeldib - seinad on mõnusalt roheliseks värvitud. Miskipärast meenub tollest ajast ka ühine sõit Hiiumaale. Kuidagi muinasjutuline oli.

2. Püüan pidevalt suhelda endast targemate inimestega, neid on õnneks palju. Nende hulgas on ka eeskujusid.

3. Õppija, töötajana, korraldajana olen suurema osa oma elust koolidega seotud olnud. Meil on viimased neli aastat kodus ka üks laheda huumorimeelega Pärnu Aastate Õpetaja. Minu ema. (Ta küll on ennast tegelikult jaganud õpetamisel ka Tallinna ja Viljandi vahel).

Siia jõudsin, sest mind kutsuti. Muide, kui ma Kuusalu Keskkoolis neli aastat tagasi alustasin, siis oli minu toonane vanus kooli töötajate keskmise vanusega enamvähem võrdne. Viimase paari aastaga on need käärid suurenenud. Õpetajakutse on mul aastast 2020.

Tulin Tallinnast väärika töö pealt ära, sest meie pere kolm last, kes siin koolis õpivad, olid üsna suures stressis olukorras, kus mõlemad vanemad käisid pikad päevad mujal tööl. Eelkõige tänu nendele. Kolisime Kuusallu kaheksa aastat tagasi abikaasa töö tõttu Eesti Kaitseväes. Olen olnud Lõuna-Eesti fänn, kuigi elanud ka Tallinnas ja Rakveres. Haridussüsteem on mulle tuttav. Töötasin 1990-ndate teisel poolel ka Tartus haridusvallas meeskonnas, kes nõustas õpilasi, koolipersonali ja vanemaid eelkõige juhtudel kui laps kooli ei jõudnud ning jagasin ennast ka projektitöös Tartu Ülikoolis. Olen ligi 30 aastat nõustanud eri sektorites töötades peresid. Tartu Ülikoolist sain sotsiaalteaduste magistrihariduse, praegu uurin Tallinna Ülikoolis õpetajate läbipõlemist ja töö tähenduslikkust, samuti kooli kui organisatsioonikultuuri kandjat.

4. Kuna ma olen õpetanud nii hariduslike erivajadustega laste väikeklassis kui nö. tavaklassis gümnaasiumiosas, siis üks minu sõnumitest ongi see, et aegajalt võiks õpetajad proovida anda tundi eri vanuseastmetes. Ma ei oska öelda, kas meie haridussüsteem on praegu nii paindlik, aga minu meelest võiks. Mulle on meeldinud mõte, et parim sotsiaalpoliitika on hea hariduspoliitika. Olen protsessis, see on huvitav. Üldiselt aga on minu elamise üks põhisõnumitest - inimene võiks olla oma valikutes vaba. See on juba filosoofia, aga tasub mõtisklemist. Ja elamist.

5. Esialgu oli mul plaan oma esimese väikeklassiga kulgeda põhikooli lõpuni. Klassijuhatajana ja neis ainetes, mille jaoks minu hariduspagas võimalusi annab. Aga ma lasin ennast eelmisel kevadel juhtkonna poolt ära rääkida ja vahetasin tooli ning alustasin uue 2-ga. Nüüd on mu soov nendega põhikool lõpetada, seda muidugi juhul kui keegi nendest niikaua väikeklassi üldse jääb. Juba praegu me uudistame peredega ringi, et mis on laste võimalused peale põhikooli lõppu. Tuleb ette mõelda.

6. Eelkõige valmistub kooliks muidugi lapsevanem ja koostöö nendega ongi näiteks klassijuhataja töö puhul väga oluline. Ma olen nõus uuringutega, kust ilmneb, et Eestis läheb hariduselu põhiaur ühtse hea keskmise taseme hoidmisele, andekad lapsed ei saa sageli piisavalt rakendust. Minu arusaam on ka see, et kooli- ja elukorraldus on keskendunud keskmisele ekstraverdile ja need, kes oma loomu poolest on suuremad süvenejad, sissepoole põlejad, on vähem kõnetatud.

Varasematest uuringutest on välja tulnud, et lapsi, kes õppida ei taha, eriti ei ole, see, miks nad ei õpi või kooli ei jõua, on tingitud muudest erinevatest asjaoludest.

Lapsed on valdavalt head kohanejad.

MARIA TREI, kehaline kasvatus ja ujumine, ujumise e-õppe üks loojatest Eestis

1. Palju erinevaid mälestusi meenub. Klassiekskursioonid ja värvikamad õpetajad, klassiruumid ja paremad sõbrad. Alati meenub ka minu esimene õpetaja - ta oli noor, nägu küll ei mäleta kuid meenuvad alati tema, minu silmis imeilusad, pikad valged juuksed.

2. Esimene kosmoses käinud kosmonaut Juri Gagarin. Meile loodi temast pilt, kui kangelasest, kes aastal 1968 pühendas oma kosmoselennu "Uuele ühiskonnale, kommunismile, kuhu me juba liigume, meie suurele kodumaale, meie teadusele“.

3. Jõudsin kooli tagasi samm-sammult. Minu hobist sai ujula valmides minu töö. Alustasin väikese hulga laste ujuma õpe-tamisega, mõned aastad hiljem hakkasin õpetama kehalise tundides ujmist, sealt edasi kehaline kasvatus ja klassi juhatamine.

4. Soov on õpetada lapsi iseennast usaldama, katsetama uut, leidma enda juures see, milles oled hea.

5. Ma ei ole mõelnud. Tunnen, et mul on veel mida jagada olen hea meelega edasi.

6. Mul on hea meel Sinuga sügisel kohtuda. Loodan, et saad koolis endale uusi sõpru ja oskusi. Ole sõbralik ja usun, et sul saab tore olema. Ilusat kooliteed!

NIINA PRIMOLENNAJA, vene keele õpetaja, Noored Kooli 10.lend

1. Olen sündinud Tallinnas, lõpetasin Tallinna 5. keskkooli. Sain magistrikraadi praktilise psühholoogia erialal Moskva Riiklikuks Sotsiaalülikoolis. Olen pikalt töötanud Tallinna Skautide Rühmas Tiigrid kasvataja ja vanempedagoogina, Anti Liew ja Hingehoolduse Sihtasutuses psühholoognõustajana, Kesklinna PO noorsoo- ja preventsioonitalituse konstaablina, Terve Eesti Sihtasutuses koolitaja ja projektijuhina ning SPIN-programmis abitreenerina. Aastal 2016 tulin tagasi kooli õpetaja rollis Noored Kooli programmi raames. Koolipõlvest tulevad eelkõige meelde igasugused üritused ja peod, kust ma alati võtsin aktiivselt osa ja ise ka vahepeal korraldasin.

2. Lemmikkangelast ega eeskuju ei ole või pigem neid on palju, igaüks oma valdkonnas.

3. Läbi Noored Kooli programmi. Saada õpetajaks oli mu lapsepõlve unistus. Päriselt.

4. Annan ennast parima, üritan teha oma tööd 100%.

5. Niikaua, kui tunnen oma tööst rahuldust ja rõõmu.

6. Sellist universaalset sõnumit ei ole. Igal lapsel on oma vajadused ja ootused koolist. Pigem räägiks temaga sellest.

OSKAR HELDE, eesti keele ja kirjanduse õpetaja, Noored Kooli 10. lend, lauamängu ja spordifänn

1. Minu üks "erilisemaid" mälestusi koolipõlvest on üks matemaatikatund (olin juba gümnaasiumis). Lahendasime klassiga võrrandeid, kui järsku kostis väljast kõva kärgatus ja kõik aknad värisesid. Õpetaja klassi ees vaikib korraks, kehitab õlgu ja nendib: "ilmselt oli jälle pomm.". Ka meie piilume korraks teise korruse akendest välja, aga jätkame peale ehk minutit kestnud suminat oma õppetööd. Pärast muidugi selgus, et õpetajal oligi õigus ja meie koolist ehk kilomeetri kaugusel plahvatas järjekordne Pae pommipanija "põrguseade" ühe teise kooli lähedal. Aga ilmselt selleks ajaks olid kõik sellega juba nõnda harjunud, et isegi suurt ärevust ja segadust see ei tekitanud, mindi rahulikult oma tegemistega edasi.

Nüüd statistikat üle vaadates selgub, et minu kodumajast umbes 500 meetri raadiuses plahvatas mu koolipõlve jooksul tervelt kaheksa pommi. Eks me seetõttu kutsusimegi isekeskis oma tänavat Pae asemel Pommi tänavaks.

2. Kui rääkida kooliajast, siis oli ilmselt minu suurim eeskuju Erki Nool (käisin ka tema kergejõustikuklubis trennis). Mäletan, et neljandas klassis küsiti meilt mingis tunnis küsimus: "Kelleks sa tahad saada?". Minu vastus oli pikemalt mõtlemata, et tahan saada kümnevõistlejaks.

3. Kooli jõudsin läbi programmi Noored Kooli, mille 10. lennuga liitusin 2016. aasta kevadel.

4. Kõige olulisem pole see, kas sa oskad alati õigesse kohta koma panna või tead Marie Underi sünniaastat vaid see, et sinust saab hea inimene.

5. Selle hetkeni, kui ühel hommikul ärgates ma enam kooli tulla TÕESTI ei taha. Kui see hetk peaks kunagi saabuma (järgmine nädal või kümne aasta pärast), siis ongi aeg edasi liikuda ja midagi muud põnevat tegema asuda.

6. Iga päev võid sa koolis õppida midagi, mis muudab täielikult su järgnevat elu. Sinu asi on olla avatud sellele võimalusele.

REELIKA KIVIMAA, väikeklassi õpetaja

1. Meenub kohe mu esimene õpetaja, see sooja naeratusega, maheda hääletämbriga ning hoolitseva loomuga siidiselt säravhallide juustega klassijuhataja.

2. Kangelaseks pean oma isa.

3. Jõudsin kooli mingi sisetunde järgi, mis minus vaikselt oli hingitsemas.

4. Põhisõnumina- Ära tee teistele seda, mida sa ei taha, et sinule tehakse ja üks ei suuda kõiki aidata, vaid kõik suudavad aidata kedagi!

5. Jään kooli seniks, kuni tunnen, et mul jagub eneseteostust ja kuniks lapsed mulle armsad on.

6. Laps, kes end valmistab kooliks... Tutvu kooli ümbrusega, kirjuta kodus vahvaid kooliteemalisi sedeleid, vaata kuidas sinu käes püsivad pintsel, käärid, värvipliiatsid ja loe emaga/isaga mõni tore jutuke suvel läbi ning rebi paberist välja enda tulevane unistuste klassijuhataja. Ja veel, tea, et sind oodatakse kooli!

REET REINSALU, klassiõpetaja

1. Tapa Gümnaasiumis käidud ajale tagasi mõeldes hüppavad mulle esimesena pähe kaks sõna: kunst ja muusika. Meil oli kunstiõpetaja, kes usaldas meie kätesse oma suure laua, ühe koridori seina ning linnastaadioni treenerite maja ülemaalimise. Tema ainuke soov oli, et tulemus saaks võimalikult abstraktne. Samuti usaldati meile bändile mitmeid esinemisi kooliüritustel ja aktustel. Nõnda kõlasidki esimese septembri kogunemisel lood Nirvana, The White Stripes ja Arctic Monkeys reepertuaarist.

2. Minu kangelased ja eeskujud on minu ema ja vanem õde.

3. Tegelikult olen ma esimesest klassist saadik igal esimesel septembril mõne koolimaja uksest sisse astunud. Kuusalu Keskkooli jõudsin läbi Noored Kooli programmmi, seekord siis õpetajana.

4. Minu töö on suunata lapsed **ise** õppima, mõtlema, uurima, avastama, arutlema.

5. Hetkel mul rännuplaane mõttes ei ole.

6. Ei ole asju, mida sa lihtsalt ei oska, on asjad, mida sa **veel** ei oska.

Meie oma lauluäss Taavi Esko

(koos Niinaga muidugi) - aasta muusikaõpetaja ja koorijuht

Selle aasta jaanuaris pärjati Taavi Esko Eesti Kooriühngu Galal parimaks 2019. aasta muusikaõpetajaks ja koorijuhiks Eestis.

Oled kõrgelt hinnatud ja tunnustatud muusikaõpetaja - kuidas on üldse kulgenud Sinu tee muusika juurde?

Palade 8.-klassiline kool, isa oli samas koolis matemaatika ja tööõpetuse õpetaja ja mäletan, et sobiva muusikaõpetaja puudumisel juhatas ka lastekoori ja võttis mind koos minu pinginaabriga lastekoori, kuigi olime veel mudilaskoori vanuses. Olime uhked selle üle, et meid on "ülendatud" vanemasse lastekoori.

Kuna kooliajal-esmaspäevast-laupäeva lõunani olime maakodust eemal, koolis ja isal oli antud 1-toaline korter koolimajas, siis me kõik elasime praktiliselt 9 kuud koolis. Koolis oli liitklassis 1+3. klass vana harmoonium. Mina tahtsin kangesti laulutunnis lauldud laulude meloodiaid kuulmise järgi harmooniumil mängida. Toksisin ühe sõrmega ja otsisin õigeid klahve!

Nii arendasin oma mälu, ka muusikaliselt.

Ühel hetkel tahtsin muusikakooli minna akordionit õppima - eeskujuks oli tädipoeg, kes elas Tallinnas ja võttis eratunde. Oli minust 3 aastat vanem ja mängis väga hästi. Tehnika oli hea.

Lõpuks saingi oma tahtmise ja käisin 2 korda nädalas Kärdlas muusikakoolis. Paladelt Kärdlasse oli 8 km. Sõitsin jalgrattaga kooli ja tagasi -16 km. Ka talvel sõitsin, sest bussiajad ei klappinud.

Ma olin usin muusikakoolis käija. Puudusin vist ühel korral - veebruarikuus - väljas oli külmakraade üle 20 ja tavakoolis jäeti tunnid ära. Mina üritasin rattaga jonnakalt Kärdlasse sõita pilli- ja solfedžotundi, aga puhus nii vinge vastutuul, et hakkas nägu näpistama. Pidin sõidu katki jätma. Sellest ajast hakati ütlema: „Sadagu või pussnuge taevast alla - Esko Taavi on ikka kohal!“

Nii et tahtmine oli väga suur!

Kui ma Kärdla keskkoolis hakkasin õppima, siis muusikakooli oli lühem tee kui keskkooli - 200 m oli internaadist muusikakoolini.

Seal sain ka õhtuti pilli harjutada! Ja hakkasin ka akordionistide ansamblis (orkestris) mängima - õpilased ja täiskasvanud koos. See oli väga arendav ja meenub kontsertturnee mööda Eestimaad - andsime üle 10 kontserdi. Ja väga põnev oli avastada Eestimaad.

Kus oled õppinud?

1969.a. astusin Tallinna Pedagoogilisse Instituuti (praegune Tallinna Ülikool) laulmise ja muusika erialale! Õppisin koos Peep Sarapikuga ühel kursusel („Ta lendab mesipuu poole“ autor).

Ja tugeva praktilise hariduse sain ma Tallinna Üliõpilassegakooris lauldes.

Meil olid proovid 2-4 korda nädalas (iga proov 3 tundi). Oli palju kontserte Eesti parimates kontsertsaalides.

Eriti meeldejäävad olid kontserdid Tartu ülikooli aulas. Saal oli alati puupüsti täis ja kontsert venis ametlikust kontsertkavast pikemaks - laulud tulid kordamisele ja lisapalu valmistas dirigent Ants Sööt vähemalt 4-5 ette.

Küllap sellest koorist ja dirigent Ants Söödilt ma saingi pisiku end koori ees proovile panna.

Minu kursuselt on sirgunud ka Lydia Rahula-Tallinna Poistekoori dirigent.

Ja väga palju. pea iga suvi olen end täiendanud kursustel ja seminar-laagrites, kus tutvustatakse ja lauldakse läbi palju uut repertuaari, kohtutakse heliloojatega jne.

Dirigendiks saadakse koos kooriga. Mul on õnn luua 6 uut koori: lastekoor, noortesegakoor, Kolga kammerkoor, Kuusalu kammerkoor, Eesti koolinoorte segakoor ja pesamuna poistekoor.

Lastekoor aastast 1974, noortesegakoor 1982, Kolga kammerkoor 1987, Kuusalu kammerkoor 1989, Eesti koolinoorte segakoor 1998 ja poistekoor 2017. Kahest koorist sai üks koor: Kolga-Kuusalu kammerkoor 2005.

Eesti koolinoorte segakoori asutasin Eesti Segakooride Liidu ettepanekul 1998.a. ja olin peadirigent ja kunstiline juht 15 aastat. See oli ülimalt arendav ja huvitav aeg.

Selles kooris on laulnud väga palju tublisid, andekaid noori üle kogu Eesti: näitleja Märt Avandi, helilooja-dirigent Pärt Uusberg, Estonian Voices juhendaja, arranžeerija, laulja Kadri Voorand, näitleja-helilooja-laulja Mari Pokinen-Jürjens jpt. Palju lauljaid ka Kuusalust: Aare Külama – Estonian Voices basslaulja, Ero Esko - RAM-i laulja, Ott Kask jun. - Eesti Filharmoonia kammerkoori ja Vox Clamantise laulja jpt.

Kus Sinu juured on?

Olen sündinud Hiiumaal, Vahtrepa külas, Heltermaa lähedal pere 6. lapsena. Ema sünnitas kaheksa last. Meid on elus veel 3, mina ja minu kaks õde.

Olen talupoiss-teinud tohutul hulgal maatööd-käsitsi-ikka vikatiga ja rehaga ja kartulivaod ajasin hobusega lahti ja kinni.

Maatööga alustasin nii vara kui mäletan. Lehmalüpsmise õppisin samuti ära!

Kuidas sattusid Kuusallu?

Kuusallu sattusin päris juhuslikult!

Kooli kauaaegne direktriss Laine Kadajas käis Tallinna Pedagoogilises Instituudis kateedrijuhataja Ants Kiilaspea juures nõutamas Kuusallu muusikaõpetajat.

Nii ma sattusingi juba õliõpilasena Kuusalu kooli - andsin ühel päeval muusikatunnid ja õhtul akordionitunnid.

Nii sai vaesest üliõpilasest kohe "rikas mees" (sain ka ülikoolist stipendiumi).

Kuusalust ei teadnud ma mitte midagi - polnud kunagi sealkandis käinud!

1973.a. lõpetasin TPed Instituudi ja seejärel teenisin aega Nõukogude armees. 1974.a. siiani töötan Kuusalu keskkoolis.

Mida ootad noorelt, kes muusikaga tutvust teeb?

Noored peavad muusikat armastama. Ja kui nad tahavad end muusikas proovile panna, siis peavad jäägitult pühenduma muusikale. Tuleb käia palju kontsertidel, analüüsida kuuldut-nähtut ja harjutada pillimängu ja lauluoskust iga päev!

Kui vaadata laiemat pilti: õpetan lapsi 4.-12. klassini - siis põhikooli lõpuks peame jõudma tasemele lauluoskuses - nn. regilaulu ulatuses laulda lihtsat laulu - see on 5 erinevat helikõrgust!

Ühel hetkel - see võttis alguses ikka aega - jõudsin arusaamiseni, et iga õpilane suudab oma häält kui maailma unikaalseimat instrumenti juhtida neis viies helis!

Usun, et see võiks olla väga võimas tunne. Ise peab uskuma oma võimetesse: mina saan ja tahan ja suudan neid imelisi helisid järgi laulda!

Kuusalus töötades olen sellest korduvalt aru saanud: see muusikaline alge on meis igaühes!

Teine oluline aspekt on oskus KUULATA MUUSIKAT ja seda analüüsida! Ka see võime on meis kõigis olemas!

Keskkooli noored kuulavad-vaatavad-kirjutavad kolme aasta jooksul 6 kontserdianalüüsi!

Mida muusika tähendab Sinu jaoks ja mida loodad õpilastele kaasa anda?

Muusika on minu elu - nii see on olnud pea 60 aastat!

Protsess, selles olemine on kõige olulisem! Et midagi vastu saada, tuleb kõigepealt ise anda!

Loogiliselt on laulmise õpetamine minu põhitegevus! Kuidas tehniliselt täiuslikumalt laulda - siin on palju nüansse!

Oma häält tuleb õppida tundma, selleks peab iga päev laulma harjutusi, aga ka lihtsaid laule. Praktika on parim õpetaja!